

Cardiau Adolygu TGAU Mathemateg Haen Sylfaenol

 [@mathemateg](https://twitter.com/mathemateg)
 [adolygumathemateg](https://www.youtube.com/channel/UC...)

Polygonau

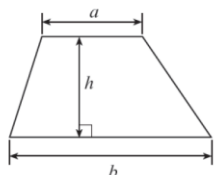
Gall polygon fod yn rheolaidd neu'n afreolaidd.
Cyfanswm onglau allanol unrhyw bolygon = 360° .
Cyfanswm onglau mewnol polygon efo n ochr = $(n - 2) \times 180^\circ$.

MATHEMATEG

Rhestr Fformiwlâu Haen Sylfaenol (Tudalen 2).

Arwynebedd trapesiwm = $\frac{1}{2}(a+b)h$

Cyfesurynnau Geometregol

(1) Cyfesuryn canolbwynt llinell, e.e. Beth yw cyfesuryn canolbwynt y llinell syth sy'n cysylltu'r ddau bwynt (4, 7) a (10, -12)?

$$4 + 10 = 14 \qquad 7 + -12 = -5$$

$$14 \div 2 = 7 \qquad -5 \div 2 = -2.5$$

Ateb: (7, -2.5)

(2) Darganfod cyfesurynnau siapiau.

Nfed Term

32, 35, 38, 41, 44, 47, ...
Yr nfed term yw $3n + 29$. Pam? I gael y rhif nesaf yn y dilyniant, rhaid adio 3 (felly $3n$). Pe bai rhif arall ar gychwyn y dilyniant, rhaid iddo fod yn $32 - 3 = 29$. Felly'r nfed term yw $3n + 29$.

Trawsfurfiadau

- (1) Trawsfudiad (mewn geiriau).
- (2) Adlewyrchiad.
- (3) Cylchdro.
- (4) Helaethiad (angen ffactor graddfa positif ac efallai canol yr helaethiad).

Lluniadu efo Cwmpas

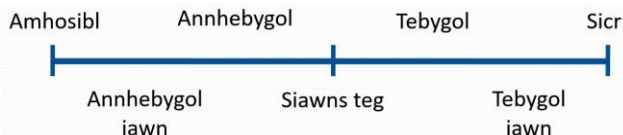
Defnyddio pren mesur a chwmpas i wneud lluniadau.

Llunio trionglaau, pedrochrau a chylchoedd.

Tebygolrwydd

Mae tebygolrwydd o hyd rhwng 0 (amhosibl) ag 1 (sicr).

Y tebygolrwydd na fydd rhywbeth yn digwydd yw 1 minws y tebygolrwydd y bydd yn digwydd.

Cymesuredd

Adlewyrchu siâp mewn llinell neu blân cymesuredd.

Trefn cymesuredd cylchdro siâp.

Amler Cymharol

Y mwyaf o arbrofion sy'n cael eu cynnal, y gorau yw'r amler cymharol fel amcangyfrif o'r tebygolrwydd.

Onglau Pellach

Mae swm onglau allanol triongl yn hafal i swm onglau mewnol y ddau fertig arall.
Defnyddio onglau trionglaau hafalochrog; isosgeles ac ongl sgwâr.
Swm onglau unrhyw bedrochr yw 360° .

Diagramau Gofod Sampl

Os taflwch 2 ddis ag adio'r rhifau, mae'r canlyniadau sy'n bosib yn cael eu dangos isod mewn diagram gofod sampl.

		Dis 1af					
		1	2	3	4	5	6
2il ddis	1	2	3	4	5	6	7
	2	3	4	5	6	7	8
	3	4	5	6	7	8	9
	4	5	6	7	8	9	10
	5	6	7	8	9	10	11
	6	7	8	9	10	11	12

Y tebygolrwydd o gael cyfanswm 9 yw $\frac{4}{36}$; a'r tebygolrwydd o gael cyfanswm llai na 5 yw $\frac{6}{36}$.

Polygonau

(a) Cyfrifwch faint pob ongl fewnol mewn polygon rheolaidd sydd â naw ochr.
 (b) Ongl allanol polygon rheolaidd yw 40° . Faint o ochrau sydd gan y polygon?
 (c) Eglurwch pam na all maint pob un o onglau allanol polygon rheolaidd fod yn 50° .
 (ch) Tair o onglau mewnol pentagon yw 110° , 120° a 170° . Mae'r ddwy ongl arall yn hafal. Cyfrifwch faint y naill a'r llall o'r ddwy ongl fewnol arall.

Adnoddau Adolygu ar gael ar Moodle yr ysgol <http://moodle.creuddyn.conwy.sch.uk> neu ar <http://www.mathemateg.com>

Hen Bapurau Arholiad. Cwisiau Adolygu. Fideos Adolygu. Cwestiynau [#5ydydd](#). Cymorth wrth Adolygu. Dolenni Defnyddiol.

Cyfesurynnau Geometregol

Darganfyddwch gyfesurynnau canolbwynt y llinell syth sy'n cysylltu'r pwyntiau canlynol.
 (a) (4, 8) a (6, 14). (b) (2, 3) a (-6, -1).
 (c) (-7, 2) a (1, 6). (ch) (3, 2) a (-5, 8).

Cyfesurynnau tri fertig petryal yw (4, 2), (4, -1) a (-2, -1). Beth yw cyfesuryn 4ydd fertig y petryal?

Arholiadau Mathemateg

Uned 1: **Heb** Gyfrifiannell. 1 awr 30 munud; 65 marc.
 Uned 2: **Hefo** Gyfrifiannell. 1 awr 30 munud; 65 marc.

Arholiadau yn Nhachwedd ac yn yr Haf.

Trawsfurfiadau

Copiwch y petryal ar bapur sgwariau. (a) Trawsfudwch 4 uned i'r chwith ag un uned i fyny. (b) Cylchdrowch 90° yn glocwedd o amgylch y tarddbwynt. (c) Adlewyrchwch yn $x = 1$. (ch) Helaethwch gan ddefnyddio ffactor graddfa 2 a (3, 0) fel canol yr helaethiad.

Nfed Term

(1) Ysgrifennwch yr *n*fed term ar gyfer y dilyniannau canlynol. (a) 9, 11, 13, 15, 17, ...
 (b) 5, 14, 23, 32, 41, ...
 (c) 34, 29, 24, 19, 14, ...
 (ch) -8, -5, -2, 1, 4, ...
 (d) -11, -16, -21, -26, -31, ...
 (dd) 1.5, 2, 2.5, 3, 3.5, ...
 (e) 9, 18, 27, 36, 45, ...

Tebygolrwydd

(1) Atebwch mewn geiriau: Beth yw'r tebygolrwydd (a) Mehefin fydd o leiaf un o'r misoedd yn y 14 mis nesaf. (b) Byddwch yn cael odrif wrth daflu dis cyffredin. (c) Ennill raffl pan fyddwch wedi prynu pump o'r 300 o docynnau sydd wedi'u gwerthu.
 (2) Mae un cerdyn yn cael ei ddewis ar hap o'r chwe cherdyn 4, 9, 4, 7, 4, 5. Beth yw'r tebygolrwydd mai: (a) 4 sydd wedi'i ddewis. (b) cerdyn llai na 10 sydd wedi'i ddewis. (c) 3 sydd wedi'i ddewis.

Lluniadu efo Cwmpas

Defnyddiwch bren mesur, onglydd a chwmpas i lunio'r trionglau ABC canlynol. (a) $AB = 5$ cm, $\hat{BAC} = 40^\circ$, $\hat{ABC} = 60^\circ$. (b) $AB = 6$ cm, $BC = 8$ cm, $\hat{ABC} = 64^\circ$. (c) $AB = 5.7$ cm, $BC = 8.1$ cm, $AC = 9.2$ cm. Defnyddiwch gwmpas a phren mesur i lunio'r siapiau canlynol. (a) Rhombws ble mae'r hydoedd yn 6 cm a hyd y groeslin fwyaf yw 10 cm. (b) Barcut ble mae'r hydoedd yn 6 cm ac 8 cm, a hyd y groeslin fwyaf yw 10 cm.

Amllder Cymharol

Mae cwmni'n dosbarthu blychau o afalau. Mae 20 afal ym mhob haen o'r blwch. Mae gan bob blwch 5 haen o afalau. Mae nifer yr afalau pwdr (*rotten*) ym mhob un o'r 5 haen mewn un blwch yn 3, 0, 1, 4, 1.
 (a) Ysgrifennwch yr amcangyfrif gorau o'r amllder cymharol ar gyfer dewis ar hap afal pwdr mewn un haen o afalau. (b) Faint o afalau pwdr gallech chi ddisgwyl eu darganfod mewn 8 blwch o afalau?

Cyasuredd

Beth yw trefn cymesuredd cylchdro'r siapiau isod?
 Tywyllwch y nifer lleiaf o sgwariau i wneud y grid isod yn gymesur.

Diagramau Gofod Sampl

Mewn gêm, y sgôr yw'r lleiaf o'r ddau ddisg a dynnwyd – un o'r blwch gwyrdd, ag un o'r blwch coch. (a) Cwblhewch y tabl i ddangos pob sgôr sy'n bosib. (b) Mae chwaraewr yn ennill trwy gael sgôr llai na 6. Os yw 80 o bobl yn chwarae, faint fydd yn ennill?

Blwch gwyrdd	13	3			
	10	3			
	7	3	6	7	7
	4	3	4	4	4
		3	6	9	12
					Blwch coch

Onglau Pellach

Cyfrifwch faint yr onglau sydd wedi'u marcio isod.

Beth yw maint pob ongl mewn triongl hafalochrog?